

GINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
55-003 CZERNICA, ul. Wrocławska 78
tel./fax 71/ 318 01 80, 71/ 318 00 34
NIP 912-10-31-843, Regon 005941820

Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czernicy w 2017 r.

GINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W CZERNICY

Spis treści:

I. Część opisowa z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej	3
1. Informacje ogólne	
1.1 Zadania realizowane przez GOPS w Czernicy	3
1.2 Organizacja pracy ośrodka	3
1.3 Budżet GOPS	4
1.4 Decyzje administracyjne wydane przez GOPS	5
1.5 Liczba osób i rodzin korzystających z poszczególnych form realizowanych zadań	6
2. Pomoc społeczna	6
2.1 Świadczenia z pomocy społecznej	7
2.2 Zasiłki stałe	9
2.3 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	9
2.4 Domy Pomocy Społecznej	9
2.5 Powody przyznania pomocy społecznej	10
2.6 Praca socjalna	11
2.7 Potrzeby w zakresie pomocy społecznej	12
Zadania wynikające z innych ustaw:	12
3. Dodatki mieszkaniowe	12
4. Dodatki energetyczne	12
5. Świadczenia rodzinne	12
6. Pomoc uprawnionym do alimentów	14
6.1 Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	14
6.2 Działania wobec dłużników alimentacyjnych	14
7. Świadczenia wychowawcze 500+	15
8. Wsparcie kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	14
9. Składki na ubezpieczenie zdrowotne	15
10. Stypendia i zasiłki szkole	16
11. Ustalanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej	16
12. Współfinansowanie pobytu dzieci umieszczonych od 2012 r. w pieczy zastępczej	16
13. Zadania GOPS z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	17
14. Wspieranie rodziny- asystent rodziny	17
II. Inne zadania realizowane przez GOPS w 2017 roku	18
1. Realizacja rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	18
2. Organizacja i koordynowanie działania Punktu Konsultacyjnego	19
3. Program operacyjny 2014-2020 - Pomoc żywnościowa	19
4. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii	20
5. Placówki Wsparcia Dziennego	20
6. Prace społecznie - użyteczne	22
7. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny	22
III. Programy i projekty realizowane przez GOPS w 2017 r.	23
IV. Projekty socjalne i działania środowiskowe realizowane w 2017 r.	24
V. Plan i wykonanie budżetu GOPS za 2017 r. – tabela	28

I. CZĘŚĆ OPISOWA Z DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Informacje ogólne

1.1 . Zadania realizowane przez GOPS w Czernicy

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czernicy jest jednostką organizacyjną gminy powołaną w 1990 roku do realizacji zadań własnych i zadań zleconych z zakresu pomocy społecznej. Oprócz zadań pomocy społecznej GOPS realizuje również inne zadania własne gminy na podstawie stosownych delegacji: zapisów ustawy i z upoważnienia Wójta Gminy Czernica. Sukcesywne przekazywanie zadań innych niż pomoc społeczna do realizacji Ośrodka, powoduje również zwiększenie budżetu Ośrodka o koszty i wydatki niezbędne na ich realizację.

W ramach programów zewnętrznych oraz projektów socjalnych GOPS podejmował szereg działań środowiskowych mających na celu integrację i aktywizację określonych grup społecznych: dzieci, młodzieży, osób samotnych, starszych, głównie po 50 roku życia.

W 2017r. poza zadaniami ustawy o pomocy społecznej GOPS realizował również zadania:

- 1) ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych,
- 2) ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeń rodzinnych,
- 3) ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci
- 4) ustawy z dnia 04.11.2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
- 5) ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- 6) ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty,
- 7) ustawy z dnia 13 października 1998r. systemie ubezpieczeń społecznych,
- 8) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- 9) ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- 10) ustawy z dnia z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 11) ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. prawo energetyczne w zakresie dodatku energetycznego,
- 12) ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 13) ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Oprócz zadań wynikających z powyższych ustaw GOPS realizował programy i projekty, w tym z pozyskanych źródeł zewnętrznych, które są opisane w dalszej części sprawozdania.

1.2. Organizacja pracy ośrodka

Do realizacji powierzonych zadań Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał na umowę o pracę pracowników: kierownik, główny księgowy, zastępca kierownika, 6 pracowników na stanowiskach urzędniczych (specjalista ds. księgowości budżetowej kadr i płac, inspektor ds. świadczeń pomocy społecznej, 3 pracowników do realizacji świadczeń (rodzinnych, świadczenia wychowawczego i funduszu alimentacyjnego), sekretarka, pomoc administracyjno- biurową, 5 pracowników socjalnych, 1 aspiranta pracy socjalnej, 4 opiekunki środowiskowe, (3 etaty), sprzątaczkę oraz asystenta rodziny, którego wynagrodzenie było współfinansowane przy udziale środków finansowych Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na 2017r.

W 2017r. zakres zadań statutowych GOPS zwiększył się o nowe zadanie – tj. realizację zadań ustawy z dnia 04 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

W 2017r. zostało wydanych 3.019 decyzji administracyjnych oraz 52 zaświadczenia. Kierownik GOPS wydał 19 zarządzeń w sprawach dotyczących organizacji pracy ośrodka. Zarejestrowano ogółem 10 925 sztuk korespondencji przychodzącej i wychodzącej.

W 2017r. w sprawach zadań GOPS zostały podjęte następujące uchwały Rady Gminy:

1. Uchwała Rady Gminy Czernica z dnia 14 lutego 2017r. zmieniająca uchwałę w sprawie nadania Statutu Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej.
2. Uchwała Rady Gminy Czernica z dnia 24 maja 2017r. zmieniająca uchwałę w sprawie połączenia placówek wsparcia dziennego z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Czernicy.
3. Uchwała Rady Gminy Czernica z dnia 11 grudnia 2017r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Czernica na lata 2018-2020.
4. Uchwała Rady Gminy Czernica z dnia 15 grudnia 2017r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czernica na 2018 rok.

1.3. Budżet GOPS

Środki na realizację zadań Ośrodka stanowią: środki z budżetu gminy, dotacje celowe państwa na realizację zadań własnych gminy oraz środki budżetu państwa na zadania zlecone gminie do realizacji.

Środki na zadania realizowane przez GOPS w Czernicy wynosiły **ogółem 15 461 233,14 zł**. Środki finansowe na zadania wpływały na konto GOPS sukcesywnie zgodnie ze zgłaszanymi potrzebami. Plan dochodów i wydatków na zadania realizowane przez GOPS w rozbiciu na źródło finansowania przedstawia poniższa tabela.

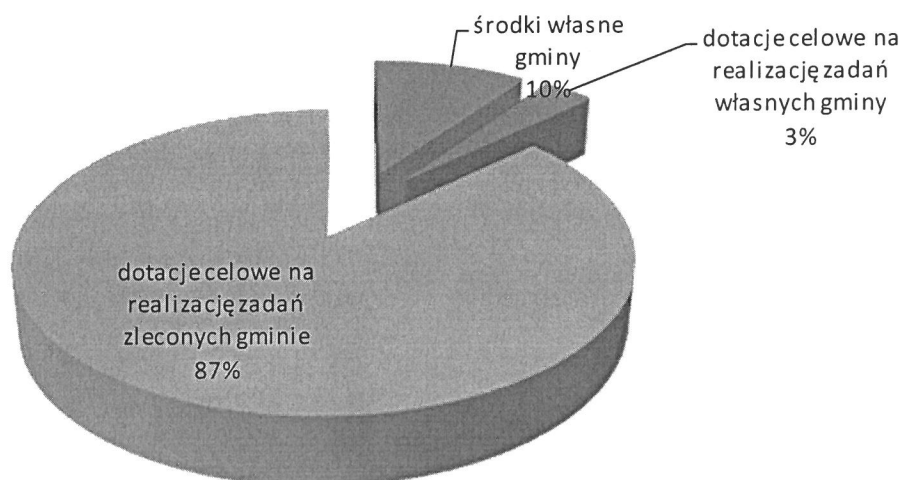
Tabela nr 1: Plan i wykonanie planu w 2017 r. w rozbiciu na źródło finansowania zadań

Źródło finansowania	Plan (zł)	Wykonanie (zł)
Środki finansowe ogółem, w tym:	15 569 989,29	15 461 233,14
– Środki własne gminy na realizację zadań własnych gminy	1 610 353,79	1 513 240,68
– Dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań własnych gminy	508 260,50	504 202,85
– Dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań zleconych gminie	13 451 375,00	13 443 789,61

Znaczną część budżetu stanowią środki na zadania zlecone gminie do realizacji i według wykonania stanowią ogółem 86,95 % budżetu GOPS.

Wykres Nr 1. Wydatki GOPS ze względu na źródło finansowania.

Wydatki ze względu na źródło finansowania

1.4. Decyzje administracyjne wydane przez GOPS

W 2017r. GOPS przeprowadził 3 019 postępowań i wydał 3 019 decyzji administracyjnych. Liczbę decyzji z zakresu realizacji poszczególnych zadań przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 2 : Liczba decyzji wydanych przez GOPS z zakresu poszczególnych zadań

L.p.	Decyzje wydane z zakresu w zakresie realizowanych zadań	Liczba wydanych decyzji	
		ogółem	w tym decyzje odmowne
	w tym:	3 019	126
1.	Pomoc społeczna	484	37
2.	Świadczenia rodzinne	661	35
3.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	58	2
4.	Dodatki mieszkaniowe	8	0
5.	Dodatki energetyczne	2	0
6.	Stypendia i zasiłki szkolne	152	8
7.	Składki na ubezpieczenia zdrowotne	5	0
8.	Składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe	14	0
9.	Prawa do świadczeń opieki zdrowotnej	37	2
10.	Świadczenie wychowawcze	1 593	42
11.	Program „Za życiem”	5	0

Na 3.019 decyzji ogółem, wydano 126 decyzji odmownych co stanowi 4,17 % wszystkich wydanych decyzji. Odmowy przyznania świadczeń nie były spowodowane brakiem środków na wypłatę świadczeń, ale wynikały z niespełnienia kryteriów dochodowych i innych wymogów ustawowych do ich przyznania.

1.5. Liczba osób i rodzin korzystających z poszczególnych form realizowanych zadań

W ośrodku pomocy społecznej mieszkańcy gminy korzystali ze świadczeń pomocy społecznej oraz innych świadczeń z zakresu zabezpieczenia społecznego. Liczbę osób korzystających z poszczególnych form świadczeń przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 3 : Liczba osób, którym przyznano świadczenia z zakresu realizowanych zadań:

Lp.	Rodzaj świadczeń	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenia
1.	Pomoc społeczna	304
2.	Świadczenia rodzinne	1 045
3.	Świadczenie wychowawcze	1 515
4.	Fundusz alimentacyjny	43
5.	Dodatki mieszkaniowe	4
6.	Dodatki energetyczne	2
7.	Stypendia i zasiłki szkolne	71
8.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	35
9.	Składki na ubezpieczenie emerytalno –rentowe	14
10.	Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej.	18
11.	Wynagrodzenia dla opiekuna prawnego	1
12.	Program „Za życiem”	5
	Inne - nie wymagające wydania decyzji tj.:	Liczba osób korzystających:
13.	Karta Dużej rodziny	148
14.	Wyłącznie praca socjalna	40

5. POMOC SPOŁECZNA

Misją Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czernicy jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz umożliwienie im egzystencji w warunkach odpowiadających godności człowieka oraz tworzenie warunków sprzyjających życiowemu usamodzielnieniu się osób i rodzin i ich integracji ze środowiskiem. Zadania z zakresu ustawy o pomocy społecznej obejmują:

1) świadczenia pieniężne:

- zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy, zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie, wynagrodzenie należne opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd.

2) świadczenia niepieniężne:

- praca socjalna, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składki na ubezpieczenia społeczne, pomoc rzeczowa w tym na ekonomiczne usamodzielnienie, posiłek, schronienie, niezbędne ubranie, sprawienie pogrzebu, poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia, specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz ośrodkach wsparcia, mieszkanie chronione, pobyt w domu pomocy społecznej.

Pracownicy ośrodka zgodnie z ustawą o pomocy społecznej podejmują również szereg działań środowiskowych, których celem jest integracja, propagowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu, inspirowanie i pobudzanie społecznej aktywności określonych grup społecznych. Działania ośrodka skierowane były w szczególności na integrację rodzin, osób samotnych, starszych, edukację społeczną i obywatelską.

Największą grupę świadczeniobiorców pomocy społecznej w 2017r. stanowiły osoby samotne 99 osób. Rodzin z dziećmi zgłosiło się do GOPS 58, natomiast 47 rodzin to rodziny emerytów i rencistów.

Tabela nr 4: Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Rodziny ogółem, w tym:	204	479
w tym: 1) rodziny o liczbie osób 1	99	99
2) rodziny z dziećmi ogółem	58	253
= w tym rodziny wielodzietne (3 i więcej)	23	127
3) rodziny niepełne	23	67
– rodziny emerytów i rencistów	47	79

2.1. Świadczenia z pomocy społecznej

W 2017 roku ze świadczeń pomocy społecznej korzystało ogółem 479 osób co przy liczbie 13.641 mieszkańców na dzień 31.12.2017r. - stanowi 3,52 % mieszkańców gminy korzystających z pomocy GOPS. Z danych statystycznych ośrodka wynika, że liczba osób korzystających z pomocy społecznej w ostatnich latach maleje. Ma tendencję wzrostową w przypadku wystąpienia zdarzeń losowych i klęsk żywiołowych takich jak: powódź, wichury, gradobicie, czy podtopienia.

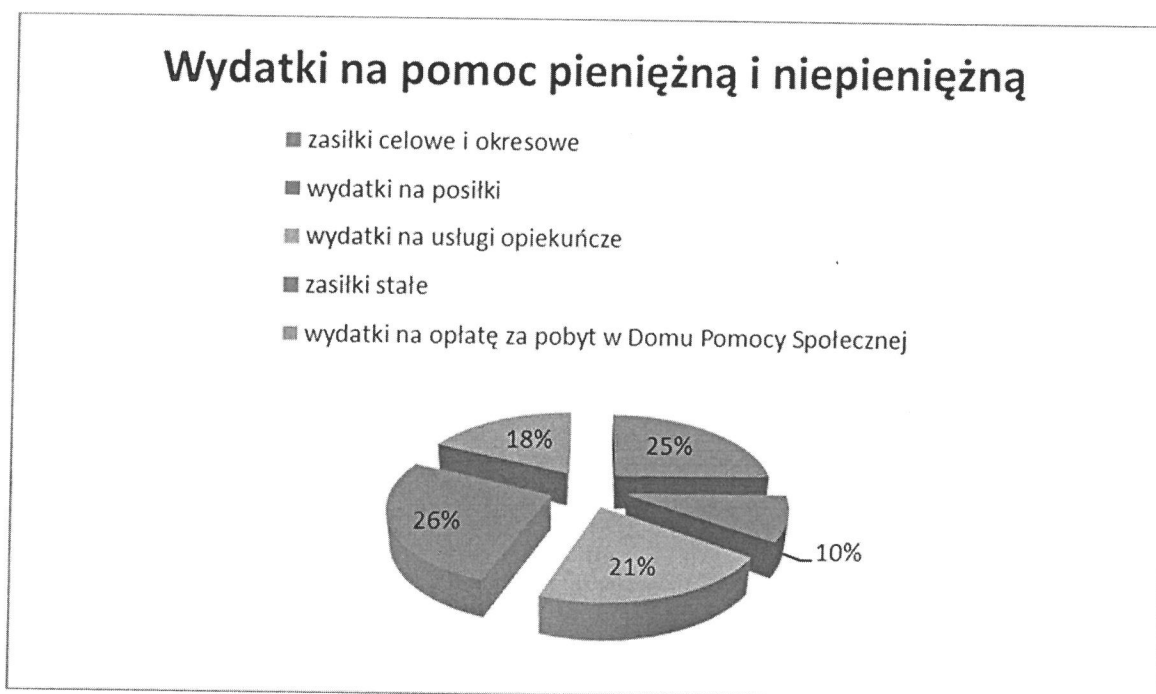
Pomoc pieniężna celowa i okresowa udzielana była na bieżące potrzeby osoby czy rodziny, w szczególności na dofinansowanie do kosztów zakupu opału, leków, dofinansowanie do kosztów leczenia, zakup odzieży, obuwia, na wydatki związane z utrzymaniem mieszkania i wyposażeniem dzieci do szkoły. Z pomocy niepieniężnej, rzeczowej korzystają w szczególności osoby starsze oraz dzieci i młodzież w wieku szkolnym. Osoby starsze korzystają z pomocy w postaci usług opiekuńczych, dofinansowania za pobyt w domu pomocy społecznej oraz posiłku. Dzieci i młodzież szkolna korzysta głównie z pomocy w postaci ciepłego posiłku w szkole. Wydatki na świadczenia pieniężne (zasiłki celowe, specjalne celowe, okresowe i stałe) oraz pomoc niepieniężną przedstawia poniższa tabela

Tabela nr 5 : Rodzaj pomocy, liczba osób korzystających i kwota świadczeń

Lp.	Rodzaj pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Kwota świadczeń
1.	ZASIŁKI STAŁE - ogółem	35	189.286
	z tego: - środki własne gminy	x	37.857
	- dotacja	x	151.429
	w tym przyznany dla osoby :	31	180.739
	- samotnie gospodarującej		
	- pozostającej w rodzinie	4	8.547
2.	ZASIŁKI OKRESOWE- ogółem	55	103.855
	w tym: - środki własne	x	26.955
	- dotacja	x	76.900
	w tym: - przyznane z powodu bezrobocia	33	78.074
	- długotrwałej choroby	10	10.676

	- niepełnosprawności	7	6.878
	- możliwości otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego	0	0
	- innego niż wymienione wyżej	9	8.227
3.	SCHRONIENIE	0	0
4.	POSIŁEK	118	68.264
	w tym: - dla dzieci	110	55.654
5.	UBRANIE	na zakup ubrania udzielano zasiłek celowy oraz wydawano odzież z punktu w GOPS	
6.	USŁUGI OPIEKUNICZE- ogółem	31	148.895
	w tym: – usługi specjalistyczne	0	0
7.	ZASIŁEK celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	3	4.300
8.	ZASIŁEK celowy w formie biletu kredytowanego	0	0
9.	SPRAWIENIE POGRZEBU	0	0
	w tym: osobom bezdomnym	0	0
10.	ZASIŁKI CELOWE I W NATURZE -ogółem	121	68.668
	w tym: - specjalne zasiłki celowe	41	23.039
11.	POMOC na ekonomiczne usamodzielnienie	0	0
12.	PRACA SOCJALNA	91 rodzin	201 osób
13.	ODPŁATNOŚĆ za pobyt w domu pomocy społecznej	5	129.359
14.	WYNAGRODZENIE należne opiekunowi za sprawowanie opieki przyznane przez sąd	1	1 800

Wykres Nr 2. Udział środków finansowych na poszczególne formy pomocy społecznej pieniężnej i niepieniężnej przedstawia poniższy wykres.

Jak widać z wykresu wydatki na świadczenia w formie niepieniężnej stanowią w sumie 31 % budżetu na świadczenia pomocy społecznej, a 69 % budżetu to zasiłki pieniężne celowe, okresowe i stałe.

2.2. Zasiłki stałe

Zasiłki stałe są stałą formą pomocy. Wypłacane są osobom, które nie nabyły uprawnień do świadczeń emerytalno-rentowych z systemu ubezpieczenia społecznego, posiadają ustalony umiarkowany lub znaczny stopień niepełnosprawności bądź wiek emerytalny i spełniają kryterium dochodowe uprawniające do korzystania z tej formy pomocy. Liczba osób korzystających z zasiłku stałego w ostatnich dwóch latach nieznacznie wzrosła. W 2017 roku zasiłek stały pobierało 35 osób, w tym 31 osób samotnych i 4 osoby w rodzinie. Wydatki na zasiłki stałe to kwota 189.286 zł.

2.3. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze świadczone są w miejscu zamieszkania osób, które ze względu na wiek lub stan zdrowia wymagają pomocy innych osób w codziennym funkcjonowaniu, a są jej pozbawione. W 2017r. GOPS nie świadczył specjalistycznych usług opiekuńczych.

W 2017r. z pomocy w postaci usług opiekuńczych korzystało ogółem 31 osób. Osoby korzystające z tej formy pomocy w zależności od posiadanego własnego dochodu ponoszą częściową lub całkowitą odpłatność za świadczone usługi. Usługi opiekuńcze wykonują opiekunki zatrudnione na umowę o pracę i osoby zatrudnione w ramach umowy zlecenia. Liczba godzin świadczonych usług w 2017r. wynosiła 9.626 godzin.

Tabela nr 6 : Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze – środki własne gminy.

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych	Wydatki gminy poniesione na świadczenie usług opiekuńczych	Dochody gminy - odpłatność osób korzystających z usług opiekuńczych w zł (dochody)
31	201.009,55 (w 2016r.- 182.547,48 zł)	36.317,01 (w 2016r. – 22.950,48 zł)

2.4. Domy Pomocy Społecznej

Do Domów Pomocy Społecznej kierowane są osoby, które wymagają całodobowej opieki i pielęgnacji i nie ma możliwości zapewnienia im takiej pomocy w miejscu zamieszkania zarówno przez rodzinę jak i gminę. Kierowanie osób oraz ponoszenie opłat za pobyt mieszkańca gminy w DPS jest zadaniem własnym gminy. Pełny miesięczny koszt pobytu jednej osoby w DPS wynosi średnio od 2.500 do 3.500 zł. Mieszkaniec domu ponosi odpłatność w wysokości 70 % swoich dochodów. Pozostałe koszty do pełnych kosztów utrzymania w DPS ponosi rodzina lub gmina, na zasadach określonych w przepisach ustawy o pomocy społecznej.

Tabela nr 7: Wydatki poniesione za pobyt osób umieszczonych w domach pomocy społecznej

Liczba osób, za które gmina ponosi odpłatność	Wydatki za pobyt osób umieszczonych w zł
5	129.359 zł (w 2016r. 109.539 zł)

2.5. Powody przyznania pomocy społecznej

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, których dochód nie przekracza: w przypadku osoby samotnie gospodarującej 634 zł, a w przypadku rodziny 514 zł na osobę w rodzinie, przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej. W szczególnie uzasadnionych przypadkach pomimo przekroczonego dochodu może być przyznany specjalny zasiłek celowy oraz zasiłek z powodu zdarzenia losowego lub klęski żywiołowej. Powody przyznania pomocy przedstawia tabela nr 8.

Tabela nr 8 : Ilość zdiagnozowanych i rozeznaczonych środowisk problemowych (zgodnie ze sprawozdaniem ministerialnym)

L.p.	Powód przyznania pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób w tych w rodzinach
1.	Ubóstwo	119	272
2.	Sieroctwo	0	0
3.	Bezdomność	2	2
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	39	187
	w tym: - wielodzietność	25	134
5.	Bezrobocie	51	129
6.	Niepełnosprawność	72	124
7.	Długotrwała lub ciężka choroba	112	198
8.	Bezradność w spr. opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	100	180
	w tym: - rodziny niepełne	21	57
	- rodziny wielodzietne	4	18
9.	Przemoc w rodzinie	4	10
10.	Alkoholizm	40	65
11.	Narkomania	4	4
12.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	3
13.	Zdarzenia losowe	3	7
14.	Sytuacja kryzysowa	0	0
15.	Klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Najliczniejszą grupą korzystającą z pomocy społecznej w 2017 r. były osoby i rodziny, w których występowała długotrwała lub ciężka choroba, powodująca wzrost kosztów utrzymania (112 rodzin), oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (100 rodzin). Jest to niepokojące w szczególności jeżeli występuje w rodzinach, wychowujących małoletnie dzieci. Stąd też działania GOPS nastawione są na tworzenie warunków do wielokierunkowej specjalistycznej pomocy rodzinie, w szczególności w postaci pracy socjalnej, poradnictwa prawnego, pomocy psychologicznej oraz pracy zespołowej specjalistów różnych instytucji min. w ramach zespołu ds. pomocy rodzinie, koordynowanego przez pracownika socjalnego Ośrodka. Kolejnymi powodami korzystania z pomocy GOPS była niepełnosprawność (72 rodziny), bezrobocie (51 rodzin) oraz alkoholizm (40 rodzin).

2.6. Praca socjalna

Praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Tabela nr 9 : Praca socjalna realizowana w 2017 roku

Praca socjalna		Liczba rodzin	Liczba osób w tych w rodzinach
1.	Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej ogółem	91	201
	w tym : - wyłącznie praca socjalna	17	40
2.	Praca socjalna prowadzona w oparciu o KONTRAKT SOCJALNY	Liczba kontraktów socjalnych - 11	Liczba osób objętych kontraktem - 11
3.	INTERWENCJE SOCJALNE	9	17

W ramach prowadzonej pracy socjalnej z osobą czy rodziną pracownicy socjalni podejmują w zależności od rozeznaczonych potrzeb działania mające na celu pomoc osobie i rodzinie w wyjściu z trudnej sytuacji życiowej i wyjściu z systemu pomocy społecznej. Działania te w szczególności obejmują:

1. Pomoc w postaci: poradnictwa, doradztwa, wskazania i ułatwienia kontaktu z innymi specjalistami czy instytucją, pomoc w załatwianiu spraw w innych urzędach, w pisaniu podań, wniosków i pism, powiadomienie prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa, ustalenia terminów leczenia odwykowego, zapewnienie pomocy sąsiedzkiej, rozmowy mające na celu zmotywowanie do zmiany postawy i podjęcia działań w kierunku poprawy swojej sytuacji, rozmowy na temat własnych zasobów klienta, aktywizacji społecznej poprzez udział klientów np. w spotkaniu wigilijnym, darmowych szkoleniach, aktywizacja zawodowa poprzez możliwość podjęcia pracy w ramach prac społecznie użytecznych, organizowanie odzieży, obuwia i innych rzeczy dla podopiecznych, rozwojenie żywności osobom samotnym, chorym, niepełnosprawnym, składanie zeznań na policji.
2. Pomoc interwencyjna – to wezwanie karetki pogotowia, policji, zamówienie wizyty lekarza rodzinnego, zorganizowanie przewozu bezdomnego do schroniska, zwołanie zespołu ds. pomocy rodzinie i wspólne wizyty specjalistów do miejsca zamieszkania rodziny itp. Interwencje pracowników socjalnych w środowisku odbywają się w szczególności na zgłoszenie mieszkańców, sołtysów i rodziny.
3. Współpracę i współdziałanie na bieżąco z innymi podmiotami pracującymi na rzecz rodziny: szkołą, sądem, policją, służbą zdrowia, współpraca z Bankiem Żywności, współpraca z Kuratorium Oświaty w zakresie kolonii letnich.
4. W ramach pracy środowiskowej i projektów socjalnych pracownicy Ośrodka w 2017 roku zorganizowali dla mieszkańców gminy: piknik rodzinny „Przywitanie lata”, spotkanie z Mikołajem dla dzieci objętych przez GOPS dożywianiem w szkołach oraz dla dzieci uczęszczających na zajęcia do Świetlic Środowiskowych „Kuźnia”, wigilię dla osób starszych i samotnych, wigilię dla dzieci ze świetlic środowiskowych, spotkanie z okazji Dnia Kobiet, a w ramach projektu Centrum Aktywnego Seniora: Bal Seniora, warsztaty na Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu, warsztaty laboratoryjne, zajęcia ceramiczne, zajęcia artystyczne, warsztaty rękodzieła, spotkania „Moje Chiny”. Z udziałem pracowników Ośrodka odbyły się także cztery wyjazdy integracyjno – krajoznawczo - turystyczne mieszkańców gminy, po terenie Polski.

2.7. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

Potrzeby na realizację zadań Ośrodka w zakresie pomocy społecznej na rok 2018 zostały uwzględnione w budżecie GOPS na 2018r. Planując potrzeby na poszczególne formy świadczeń na 2018r. wzięto pod uwagę znane ośrodkowi potrzeby i wydatki na poszczególne formy pomocy poniesione w roku 2017.

3. DODATKI MIESZKANIOWE

Przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych jest zadaniem własnym gminy. Przyznanie dodatku zależne jest od metrażu mieszkania na osobę w rodzinie, dochodu, oraz niezalegania w opłatach za mieszkanie. W 2017 r. z powyższej pomocy skorzystało 4 rodziny.

Tabela nr 10 : Dodatki mieszkaniowe przyznane w 2017 r.

Liczba rodzin, którym przyznano dodatek mieszkaniowy	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych
4	8.093,99

4. DODATKI ENERGETYCZNE

Jest to zadanie zlecone gminie. Przyznanie dodatku energetycznego przysługuje osobom mającym ustalone prawo do dodatku mieszkaniowego i będących stroną umowy sprzedaży energii elektrycznej. W 2017 r. z powyższej pomocy skorzystało 2 rodziny.

Tabela nr 11 : Dodatki energetyczne przyznane w 2017 r.

Liczba rodzin, którym przyznano dodatek energetyczny	Kwota wypłaconych dodatków energetycznych
2	258,62

5. ŚWIADCZENIA RODZINNE

Prawo do świadczeń rodzinnych i dodatków do zasiłku rodzinnego przysługuje osobom, które spełniają określone kryterium dochodowe na osobę w rodzinie. Ustawa o świadczeniach rodzinnych wyodrębnia również świadczenia opiekuńcze, a wśród nich zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna. Osobom, którym ustalono prawo do świadczenia pielęgnacyjnego zasiłku dla opiekuna oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego przysługuje również świadczenie w postaci składki na ubezpieczenie emerytalno- rentowe. Świadczenia rodzinne to zadanie zlecone gminie. Zgodnie z ustawą 3 % wydatków na świadczenia rodzinne, można przeznaczyć na obsługę zadania. Koszty obsługi to

głównie wydatki na wynagrodzenia pracowników realizujących zadanie, prowizje bankowe, materiały biurowe.

Tabela nr 12 : Liczba osób i rodzin korzystających z poszczególnych form świadczeń.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Kwota świadczeń
1.	Zasiłki rodzinne	675	354	751.071,95
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych w tym z tytułu:	672	491	393.837,99
2.1	urodzenia dziecka	34	34	32.606,23
	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	53	49	137.597,46
2.3	samotnego wychowywania dziecka	27	20	47.428,46
2.4	kształcenie i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	25	23	24.070,24
2.5	kształcenie i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	8	8	5.940,00
2.6	rozpoczęcie roku szkolnego	347	219	31.956,69
2.7	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	4	3	2.373,00
2.8	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	77	64	29.948,02
2.9	wychowywania w rodzinie wielodzietnej	97	71	81.917,89
3.	Ogółem zasiłki rodzinne z dodatkami	1.347	845	1 144.908,94
Świadczenia opiekuńcze				
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	170	166	272.034,00
5.	Zasiłek dla opiekuna	0	0	0
6.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	4	4	19.240,00
7.	Świadczenia pielęgnacyjne	35	35	524.813,00
8.	Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	0	0	0
9.	Świadczenia opiekuńcze ogółem	209	205	816.087,00
10.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka „ BECIKOWE ”	106	106	106.000,00
11.	Świadczenia rodzicielskie	38	38	340.478,92
12.	Razem świadczenia rodzinne	1.662	1.156	2 066.896,94
13.	Składki na ubezpieczenie społeczne opłacane za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna.	14	14	131.447,47

W porównaniu do 2016r. o 105 osób wzrosła liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie, liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych wzrosła o 112, a wydatki poniesione na wypłatę świadczeń wzrosły o 32.784,02 zł.

Wydatki na obsługę świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego z 3 % dotacji wynosiły – 75.931,41 zł

Kwota zwróconych nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych za 2017 r. – 2.993,12 zł

Odzyskane nienależnie pobrane świadczenia rodzinne za lata ubiegłe wynoszą – 4.004,00 zł.

6. POMOC UPRAWNIONYM DO ALIMENTÓW

6.1. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Przyznawanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego reguluje ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Ustawa określa zasady przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych.

Tabela nr 13 : Świadczenia alimentacyjne wypłacone w 2017 roku.

Liczba dzieci, którym przyznano świadczenie z funduszu alimentacyjnego	Liczba rodzin	Kwota wypłaconych alimentów
56 (w 2016r.- 62 dzieci)	40 (w 2016r.- 45 rodzin)	218.900,00 (w 2016r. - 249.600 zł)

6.2. Działania wobec dłużników alimentacyjnych

Na dzień 31.12.2017r. od czasu obowiązywania ustawy zobowiązania wobec gminy Czernica posiada 62 dłużników alimentacyjnych, na łączną kwotę 1.994.054,00 zł. W roku 2017 r. podjęto następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

- złożono 30 wniosków o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego,
- przeprowadzono 12 wywiadów alimentacyjnych,
- zobowiązano 6 dłużników do rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy,
- skierowano 5 wniosków do PUP o objęcie aktywizacją zawodową 5 dłużników,
- skierowano 5 wniosków do Prokuratury o ściganie z art. 209 kk,
- wystosowano 3 wnioski do Wydziału Komunikacji o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikom.

Zaliczki alimentacyjne zwrócone w 2017r. przez dłużników alimentacyjnych – 900,00 zł

- w tym dochody budżetu państwa - 450,00 zł
- dochody własne gmin - 450,00 zł

Świadczenia funduszu zwrócone w 2017 r. przez dłużników alimentacyjnych – 57.126,02 zł

- w tym : dochody budżetu państwa z odsetkami - 38.564,07 zł
- dochody własne gminy - 18.561,95 zł

7. ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE 500 +

Nabycie prawa do świadczenia wychowawczego oraz zasad przyznawania i wypłacania świadczenia wychowawczego określa ustawa z dnia 17 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci. Świadczenie 500+ na pierwsze dziecko przysługuje rodzinom, w którym dochód nie przekracza kwoty 800 zł netto na osobę w rodzinie, lub 1200 zł netto na osobę, jeżeli

w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne. Przy ubieganiu się o świadczenie wychowawcze na drugie i kolejne dziecko nie obowiązuje kryterium dochodowe. Liczba rodzin i dzieci uprawnionych do świadczenia 500 + w porównaniu do 2016r. w naszej gminie wzrosła.

Tabela nr 14: świadczenia wychowawcze wypłacone w 2017 roku

Liczba osób uprawnionych do świadczenia wychowawczego (dzieci)	Liczba rodzin	Kwota wypłaconych świadczeń
1 737 (w 2016r. - 1 712)	1 515 (w 2016r. – 1 216)	10.427.105,00 (w 2016r. – 7.507.880,00zł)

8. WSPARACIE KOBIET W CIĄŻY I RODZIN „ZA ŻYCIEM”

Od 1 stycznia 2017 r. obowiązuje ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Przewiduje ona wypłatę jednorazowego świadczenia w wysokości 4.000 zł z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu. Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia może złożyć: matka, ojciec, a także opiekun prawny albo opiekun faktyczny dziecka, będący świadczeniobiorcą świadczeń opieki zdrowotnej bez względu na dochód, w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Na wniosek rodzica może również zostać przyznana pomoc w postaci asystenta rodziny.

Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie „Za Życiem”	Kwota wypłaconych świadczeń „Za Życiem”
5	20.000,00

9. SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA ZDROWOTNE

Opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia społeczne z pomocy społecznej i niektóre świadczenia rodzinne reguluje ustawa o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia. Składkę na ubezpieczenie zdrowotne GOPS opłacał za osoby pobierające zasiłek stały z ustawy o pomocy społecznej i za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Opłacanie składek od jest zadaniem zleconym gminie i finansowane jest z budżetu państwa w całości za od wypłaconych świadczeń z ustawy o świadczeniach rodzinnych, natomiast za osoby pobierające zasiłek stały jest zadaniem własnym gminy, dotowanym w 80 % z budżetu państwa.

Tabela nr 15 : Liczba osób, za które GOPS opłacał składkę na ubezpieczenie zdrowotne

Składki za osoby pobierające zasiłki stałe z ustawy o pomocy społecznej		Składki za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne z ustawy o świadczeniach rodzinnych	
Liczba osób	Kwota	Liczba osób	Kwota
30	15.883	5	12.704,65

10. STYPENDIA I ZASIŁKI SZKOLNE

W ramach pomocy materialnej dla uczniów przyznawane są stypendia i zasiłki szkolne. Stypendia przyznawane są uczniom, w których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium na osobę rodzinie wynikającego z ustawy o pomocy społecznej tj. kwoty 514 zł. Zasiłki szkolne przysługują w przypadku wystąpienia zdarzenia losowego w rodzinie ucznia. W 2017 r. liczba korzystających ze stypendium szkolnego zmniejszyła się o 6 uczniów.

Tabela Nr 16 : Wydatki na wypłatę stypendiów i zasiłków dla uczniów z gminy Czernica

Wydatki ogółem	w tym środki:		Liczba uczniów, którym przyznano:	
	budżetu państwa	budżetu gminy	stypendia	zasiłek szkolny
78.593,10 (w 2016r.- 88.945 zł)	62.642 (w 2016r.- 71.156 zł)	15.951,10 (w 2016r.- 17.789 zł	103 (w 2016r. – 109 uczniów)	0 (jak w 2016r)

11. USTALANIE PRAWA DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z upoważnienia wójta kierownik GOPS wydawał decyzje potwierdzające prawo do opieki zdrowotnej osobom, które pozostawały poza systemem ubezpieczenia zdrowotnego, spełniały kryteria dochodowe i nie występowały dysproporcje pomiędzy udokumentowanym dochodem, a sytuacją materialno-bytową wnioskodawcy. Decyzje wydawane są na okres 90 dni od dnia złożenia wniosku lub dnia udzielenia w trybie nagłym pomocy lekarskiej.

W 2017r. - 18 osobom potwierdzono prawo do świadczeń opieki zdrowotnej. Wydanie decyzji nie powoduje skutków finansowych z budżetu gminy. W 2016r. - 13 osobom.

12. WSPÓŁFINANSOWANIE POBYTU DZIECI UMIESZCZONYCH W PIECZY ZASŁĘPCZEJ

Od 01.01.2012r. na gminy zostały nałożone obowiązki wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wśród innych zadań min. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcijnym. W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie w pierwszym roku pobytu dziecka
- 2) 30 % wydatków na opiekę i wychowanie w drugim roku pobytu dziecka
- 3) 50 % wydatków na opiekę i wychowanie w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka

Tabela nr 17: Wydatki Gminy Czernica ponoszone na współfinansowanie kosztów pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej od 2012 r. za których pobyt gmina ponosiła wydatki :		Koszty gminy poniesione na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej od 2012 roku
2012 r.	1 dziecko	401,82 zł
2013 r.	8 dzieci	6.906,36 zł
2014 r.	8 dzieci	17.545,68 zł
2015r.	7 dzieci	28.942,34 zł
2016r.	9 dzieci	47.965.45 zł
2017r.	14 dzieci	51.592,86 zł

Jak widać z powyższej tabeli wydatki gminy wzrastają w każdym kolejnym roku pobytu dziecka umieszczonego w pieczy. W każdym następnym roku obowiązywania ustawy udział środków własnych gminy będzie sukcesywnie wzrastał.

13. ZADANIA W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na gminy szereg zadań, w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz tworzenie zespołów interdyscyplinarnych. Zgodnie z ww. ustawą od 2011r. ośrodek pomocy społecznej zapewnia obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Czernica.

W ramach Zespołu Interdyscyplinarnego prowadzone były działania skierowane zarówno do ofiar jak i sprawców przemocy. W 2017 r. odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego i 64 spotkania Grup Roboczych. Do Zespołu Interdyscyplinarnego w 2017r. wpłynęło 27 Niebieskich Kart od różnych podmiotów (w 2016r. – 20 NK). Zarówno sprawcy jak i ofiary przemocy miały możliwość korzystania z poradnictwa prawnego i psychologicznego w Punkcie Konsultacyjnym w siedzibie GOPS, z poradnictwa psychologicznego dla osób doznających przemocy w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, w programie korekcyjno- edukacyjnym dla osób stosujących przemoc.

14. WSPIERANIE RODZINY - ASYSTENT RODZINY

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej wójt zapewnia m.in. wsparcie, które prowadzone jest w formie pracy z rodziną. Pracę z rodziną prowadzi asystent rodziny zatrudniony przez GOPS. Na wniosek pracownika socjalnego kierownik ośrodka pomocy społecznej przydziela rodzinie asystenta rodziny. Zakres wsparcia min. obejmuje: wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny, pomoc w integracji rodziny, przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny, poradnictwo, doradztwo i wsparcie w rozwiązywaniu problemów rodzinnych, socjalnych, zawodowych. Liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny nie może przekraczać 15 rodzin. Asystent prowadzi pracę z rodziną w miejscu zamieszkania rodziny. Asystent rodziny w pracy na rzecz rodziny współpracuje z pracownikiem socjalnym, szkołą, sądem, policją, służbą zdrowia i innymi podmiotami w zależności od potrzeb.

W 2017 roku jak w poprzednich latach GOPS złożył ofertę konkursową na ogłoszony przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej resortowy program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. W ramach wniosku GOPS Gmina Czernica otrzymała dofinansowanie w wysokości 32 % kosztów wynagrodzenia i pochodnych do wynagrodzenia zatrudnionego asystenta rodziny. Pozostałe środki tj. koszty wynagrodzenia, podróże służbowe asystenta, szkolenie to środki własne gminy.

Tabela 18: Wydatki poniesione na zatrudnienie asystenta rodziny, liczba rodzin objętych pracą asystenta

Wydatki poniesione na zatrudnienie asystentów rodziny w zł			Liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny
Wydatki ogółem	w tym: dotacja	w tym: środki własne	
21.614,09	6.815,50	14.798,59	12

II. INNE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ GOPS W 2017 ROKU

1. Realizacja rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

GOPS od kilku lat realizuje Rządowy programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Środki przeznaczone są w szczególności na zakup posiłków i organizację dowozu posiłków do szkół na terenie gminy oraz doposażenie punktów wydawania posiłków. Pomoc w postaci posiłku udzielana była dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym oraz osobom starszym, które ze względu na wiek lub stan zdrowia takiej pomocy potrzebowały.

Oprócz ciepłego posiłku udzielana była pomoc rzeczowa w postaci produktów żywnościowych oraz zasiłki pieniężne na zakup żywności. Programem zostało objętych ogółem 173 osoby (w 2016r.- 252, 2015r.- 325 osób, w 2014r.- 413.). Jak widać liczba dzieci i młodzieży korzystających z pomocy w postaci jednego ciepłego posiłku w szkole maleje. Wynika to głównie z braku chęci zarówno rodziców jak i dzieci do korzystania z tej formy pomocy społecznej. Realizację programu „Posiłek dla potrzebujących” przedstawiają poniższe tabele.

Tabela nr 19 : Środki na realizację programu

Koszt program u ogółem w zł	w tym :					Liczba zakupion. posiłków	Średni koszt posiłku w zł
	koszt zakupion. posiłków	kwota zasiłków celowych	pomoc rzeczowa	koszt dowozu posiłków w	doposaż. punktu wydawan. posiłków		
105.294	76.046	10.525	260	18.463	0	15.119	5,03

Tabela nr 20 : Rzeczywista liczba osób objętych programem.

Wyszczególnienie	Ogółem	Dzieci do rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej	Uczniowie do ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	Pozostałe osoby
Rzeczywista liczba osób objęta programem	173	30	92	57

w tym liczba osób korzystających z: = posiłku	117	21	88	8
w tym liczba osób, którym dowożono posiłek	39	1	38	0
= zasiłku celowego	76	14	11	51
= świadczenia rzeczowego	2	0	0	2

Posiłki w Szkole i w Przedszkolu w Czernicy wydawane są dzieciom na miejscu w Stołówce. Posiłki dla uczniów do szkół w Dobrzykowicach, Ratowicach oraz Chrzastawie Wielkiej dowożone były ze stołówki szkolnej z Czernicy. Posiłki dla pozostałych oddziałów przedszkolnych na terenie Gminy oraz do Szkoły w Kamieńcu Wrocławskim dowożone były przez firmy cateringowe. W 2017r. bez przeprowadzenia wywiadu środowiskowego na wniosek dyrektorów szkół wydano 1.642 posiłki na kwotę 8.560 zł, dla 20 dzieci z terenu gminy.

2. Organizacja i koordynowanie działania Punktu Konsultacyjnego

W siedzibie GOPS czynny jest Punkt Konsultacyjny. W ramach punktu mieszkańcy Gminy Czernica korzystali z bezpłatnej pomocy i konsultacji ze specjalistami: psychologa i prawnika. Psychoterapeuta ds. uzależnień udzielił 149 porad psychologicznych w szczególności z zakresu uzależnienia, współuzależnienia sytuacji kryzysowych, przemocy w rodzinie, problemów wychowawczych i rodzinnych. Prawnik udzielił ogółem 140 porad prawnych, w szczególności z zakresu prawa cywilnego, rodzinnego, prawa pracy i ubezpieczeń społecznych. Wynagrodzenie specjalistów zatrudnionych w Punkcie finansowane jest ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

3. Pomoc żywnościowa – Program Operacyjny 2014-2020

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czernicy w listopadzie 2015r. przystąpił do Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

GOPS współpracował w tym zakresie z Bankiem Żywności we Wrocławiu. Do korzystania z pomocy w postaci bezpłatnej żywności uprawnione są osoby, które spełniają określone przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej kryteria kwalifikowalności tj. dochód osoby i rodziny nie przekracza 200% kryterium dochodowego określonego w art 7 ustawy o pomocy społecznej:

- osoba samotnie gospodarująca – 1.268,00 zł
- rodzina – 1.028,00 zł na osobę w rodzinie

Pomoc w postaci żywności była cyklicznie dystrybuowana najbardziej potrzebującym mieszkańcom gminy w formie paczek żywnościowych. Paczki najczęściej zawierały takie produkty spożywcze jak: olej, mleko, cukier, ser żółty, makaron, ryż, konserwy mięsne, konserwy z warzywami, szynka drobiowa, szynka wieprzowa, pasztet, konserwy rybne i warzywne – fasola i groszek z marchewką, przecier pomidorowy, powidła, herbatniki, itp.

Paczki żywnościowe dla osób i rodzin wydawane były w siedzibie GOPS na podstawie skierowań wystawianych przez pracowników socjalnych. Żywność była wydawana w dniach i godzinach ustalanych każdorazowo po przyjęciu dostawy żywności przez GOPS. Żywność wydawana była w III i V 2017r. w ramach Podprogramu 2016. W marcu wydaliśmy 3 327,16 kg żywności o wartości 18 173, 88 zł. W maju 3 241,84 kg o wartości 17 415,48 zł. Paczki

żywnościowe w Podprogramie 2016, w III i V 2017r otrzymały 234 osoby z 92 rodzin. Waga paczki na osobę w marcu wyniosła 11,74 kg a w maju 11,46 kg. Żywność otrzymały również dzieci ze świetlice środowiskowych działających na terenie gminy.

4. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2017r.

Zgodnie z Uchwałą Rady Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czernicy był realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Budżet na realizację programu pochodzi z opłat wnoszonych przez przedsiębiorców za sprzedaż napojów alkoholowych i w 2017r. wynosił 280.178,67 złotych. Środki finansowe przeznaczone były na realizację zadań przewidzianych w ustawach: o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz o przeciwdziałaniu narkomanii. Wydatki programu to wydatki związane z zatrudnieniem specjalistów w Punkcie Konsultacyjnym, zakup programów profilaktycznych do realizacji w szkołach na terenie gminy, działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, na działalność czterech Placówek Wsparcia Dziennego, a także realizację programu opiekuńczo-wychowawczego z elementami profilaktyki skierowanego do dzieci uzależnień w Chrzastawie Wielkiej, Wojnowicach, Krzykowie i Jeszkowicach. W realizacji Programu GOPS współpracuje z policją, pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi, służbą zdrowia, zespołem interdyscyplinarnym, Komisja ds. rozwiązywania problemów alkoholowych oraz innymi specjalistami z dziedziny uzależnień.

5. Placówki Wsparcia Dziennego

Placówki Wsparcia Dziennego dla dzieci i młodzieży zgodnie z uchwałą rady gminy prowadzone w formie profilaktycznych świetlic środowiskowych „Kuźnia” działały w Czernicy, Kamieńcu Wrocławskim, Gajkowie i w Ratowicach do 30.06.2017r. Zajęcia odbywały się od poniedziałku do piątku w godzinach od 15:00 do 19:00, według ustalonego przez GOPS harmonogramu.

GOPS w 2017r. realizował również program opiekuńczo wychowawczy z elementami profilaktyki. Zajęcia o charakterze profilaktyczno – opiekuńczym dla dzieci realizowane były w Krzykowie do 30.06.2017r., w Wojnowicach, Jeszkowicach, Chrzastawie Wielkiej i od 1.07.2017r. w Ratowicach. Zajęcia w każdej z tych miejscowości odbywały się przeważnie dwa razy w tygodniu w godzinach od 15.00 do 19.00.

Codziennie zajęcia w placówkach wsparcia dziennego jak i w ramach programu profilaktycznego opierały się zarówno na pracy indywidualnej z wychowankami polegającej na odrabianiu lekcji i prowadzeniu zajęć wyrównawczych, jak również na pracy z grupą poprzez takie formy zajęć jak:

- zajęcia artystyczno – plastyczne, rękodzieło,
- zajęcia profilaktyczne
- seanse filmowe
- wyjazdy integracyjne
- zajęcia ruchowo- taneczne
- zajęcia czytelnicze- „Bajkobus”
- „Spotkania z artystą”
- zajęcia chemiczne – „Laboratorium niezwykłości”
- zajęcia ceramiczne
- zajęcia rozwijające myślenie logiczne, spostrzegawczość i koncentrację- „Bystrzak”

W 2017r. liczba dzieci zapisanych na zajęcia w poszczególnych świetlicach wynosiła: w Czernicy 60 dzieci, Krzykowie 25, Chrzastawie 20, Wojnowicach 30, Jeszkowicach 60 dzieci, Ratowicach 35 dzieci, Kamieńcu Wrocławskim 65 dzieci, w Gajkowie 14 dzieci.

W **codziennej** pracy placówek uczestniczyło w Czernicy od 4 do 12 dzieci- średnia frekwencja 7 osób, w Kamieńcu Wrocławskim od 3 do 16 dzieci-średnia frekwencja 7 osób, w Ratowicach od 5 do 15 dzieci- średnia frekwencja 7 osób, w Gajkowie 6 osób.

Największym zainteresowaniem cieszyły się zajęcia tematyczne: **zajęcia rękodzieła** pt. „Spotkanie z artystą” oraz zajęcia chemiczne pt.: „Laboratorium niezwykłości”. W ramach zajęć „Spotkanie z artystą”, odbyły się warsztaty tworzenia palm wielkanocnych, wianków wiosennych, jesiennych oraz bożonarodzeniowych, decoupage, wykonywanie latawców, warsztaty stolarskie w tym wykonywanie karmników. Powstałe prace zdobią świetlice i domy uczestników. Zajęcia świetlicowe cieszyły się szczególnie dużym zainteresowaniem, w czasie ferii zimowych oraz w czasie wakacji, gdzie frekwencja często wynosiła ponad 15 dzieci, co wymagało zabezpieczenia w takim przypadku drugiego wychowawcy. W okresie ferii i wakacji wychodząc naprzeciw potrzebom rodziców zajęcia były prowadzone w godzinach od 10:00 do 15:00.

W ramach działalności świetlic włączyliśmy się w trzy lokalne działania takie jak: **Kiermasz Wielkanocny i Bożonarodzeniowy** zorganizowany w Ratowicach, oraz „Gminne Dożynki” zorganizowane w Krzykowie, poprzez **wystawę zdjęć oraz prac** własnoręcznie wykonanych przez dzieci. Dzieci i młodzież włączyły się w organizację „**Przywitanie Lata**”, przygotowując z wychowawcami stoiska artystyczne, na których można było zapoznać się z elementami rzemiosła średniowiecznego. Od wakacji dzieci oraz młodzież z terenu naszej gminy miały okazję uczestniczyć w **warsztatach ceramicznych**, w nowo powstałej pracowni ceramicznej. Zajęcia cieszyły się dużym zainteresowaniem. Dzieci ze świetlic włączyły się również w **Wigilię** osób starszych i samotnych, przedstawiając jasełka oraz przygotowując stroikami stoły wigilijne, które dzieci wykonały podczas zajęć.

Dużym zainteresowaniem dzieci i młodzieży okazały się wspólne wyjazdy i zajęcia organizowane dla dzieci ze wszystkich świetlic, w tym:

- 1) **„Majówka na sportowo”**. Odbyła się już po raz drugi podczas której dzieci ze świetlic wzięły udział w konkurencjach sprawnościowych.
- 2) wyjazd integracyjny na górę „Ślęza”. Dzięki bardzo dobrze przygotowanym tablicom edukacyjnym wychowankowie mogli poznać sekrety zwierząt i roślin zamieszkujących okolice Ślęzy,
- 3) wspólna **„Zabawa Taneczna”**,
- 4) **„Wigilia Świetlic”**. Uczestniczyły w niej zarówno dzieci z placówek wsparcia, jak i dzieci uczęszczające na zajęcia profilaktyczne: z Chrzastawy, Jeszkowic, Wojnowic i Ratowic. To wydarzenie było również podsumowaniem całorocznej pracy, odbyły się występy dzieci z poszczególnych miejscowości: teatralne, taneczne, muzyczne. Każda grupa dzieci za przygotowany występ otrzymała upominki do wspólnego użytkowania w świetlicach. Podczas spotkania został rozstrzygnięty indywidualny konkurs na „Ekoozdobę”. Za najpiękniejsze prace wybrane przez komisję dzieci otrzymały nagrody rzeczowe,
- 5) **wspólne wyjazdy kulturalno – rekreacyjne** do Krasiejowa, kina, kręgielni, na basen do Oleśnicy, do Bobolandii, Papugarni, Zoo Team – wystawa zwierząt egzotycznych, do ogrodu botanicznego, muzeum archeologicznego, Zoo, a także do Aquaparku, Hydropolis, Galowic.

Wychowawcy placówek wsparcia dziennego na bieżąco współpracowali z pedagogami i psychologami lokalnych placówek oświatowych. Podczas spotkań wychowawcy omawiali sytuacje problemowe naszych podopiecznych poszukując wspólnych rozwiązań w pomocy dziecku. Na bieżąco z sołtysami m.in. w korzystaniu ze świetlic wiejskich na prowadzenie w nich określonych zajęć. W Chrzastawie dzięki współpracy z radną organizowane były warsztaty kulinarne i wyjazdy integracyjne. Nasze działania były skierowane na współpracę z bibliotekami. W Ratowicach dzieci ze świetlicy uczestniczyły w zajęciach kulinarnych

organizowanych przez bibliotekę. W Chrząstawie i Ratowicach dzięki regularnej współpracy dzieci miały okazję uczestniczyć nie tylko w zajęciach czytelniczych, ale również artystycznych, multimedialnych prowadzonych przez Panie z Biblioteki. Dzięki współpracy ze Społecznym Komitetem Mieszkańców Kamieńca, Łan i Czernicy nieodpłatne udostępnianie urządzeń do popkornu i waty cukrowej dzieciom uatrakcyjniano wspólne imprezy świetlicowe.

6. Prace społecznie użyteczne

Na podstawie Porozumienia zawartego pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy a Gminą Czernica, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej koordynował prace społecznie użyteczne na terenie gminy. Do prac społecznie użytecznych kierowane są przez Urząd Pracy osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej.

W 2017r. od kwietnia do grudnia prace społecznie użyteczne wykonywało 5 osób w wymiarze do 10 godzin tygodniowo, w:

- 1) Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, w tym placówki wsparcia dziennego - 4 osoby,
- 2) Zespole Szkół w Chrząstawie Wielkiej -1 osoba,

Osoba wykonująca prace społecznie użyteczne otrzymywała 8,10 zł za jedną godzinę pracy. Wydatki poniesione przez GOPS Czernica na świadczenia pieniężne (wynagrodzenia) dla 5 osób wynoszą 5.877,36 zł, wydatki urzędu pracy 8.816,04 zł. Koszty ogółem 14.693,40 zł.

7. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny

Do zadań Gminy należy realizacja ustawy z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny. Zadanie to zostało zlecone do realizacji GOPS. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin z co najmniej trójką dzieci. Jej posiadacze mają możliwość tańszego korzystania z oferty zarówno instytucji publicznych, jak i firm prywatnych na terenie całego kraju. Aby otrzymać Kartę Dużej Rodziny należy złożyć stosowny wniosek w gminie odpowiadającej miejscu zamieszkania.

Karta przysługuje niezależnie od uzyskiwanych dochodów rodziny na dzieci:

- 1) w wieku do ukończenia 18 roku życia,
- 2) w wieku do ukończenia 25 roku życia, w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej,
- 3) bez ograniczeń wiekowych, w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

W 2017r. wydano 162 Karty Dużej Rodziny dla 39 rodzin, w tym 60 kart dla rodziców oraz 102 kart dla dzieci

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
Krystyna Zarska
Krystyna Zarska

III. PROGRAMY I PROJEKTY REALIZOWANE PRZEZ GOPS W 2017r.

Nazwa działania – programu	Odbiorcy	Instytucja, z którą zawarto umowę na realizację projektu	Całkowity koszt projektu	KOSZTY PROGRAMU		Opis działania
				POZYSKANE	WŁASNE	
Resortowy program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2017 asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”.	12 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuń-wychowawczej	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej	21.614,09	6.815,50	14.798,59	Przygotowanie wniosku konkursowego ogłoszonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Zatrudnienie i skierowanie asystenta do pracy z rodzinami przeżywającymi trudności opiekuńczo-wychowawcze
Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020- Podprogram 2016	234 osoby z rodzin o niższych dochodach, osoby starsze, niepełnosprawne	Bank Żywności we Wrocławiu	35.589,36 6.569 kg żywności	35.589,36 wartość żywności	0	Przygotowanie wniosku na żywność, przyjęcie żywności i dystrybucja dla potrzebujących osób i rodzin z terenu gminy.
Rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	173 osoby - dzieci, młodzież, osoby dorosłe	Wojewoda Dolnośląski	105.294,00	56.000,00	49.294,00	Przygotowanie wniosku o dofinansowanie programu. Organizacja zakupu i dowozu posiłków dla dzieci, młodzieży i osób starszych. Udzielanie pomocy w postaci żywności oraz zasilków na zakup żywności.
Wartość ogółem			162.497,45	98.404,86	64.092,59	

VI. PROJEKTY SOCIALNE I DZIAŁANIA ŚRODOWISKOWE REALIZOWANE W 2017 ROKU

Nazwa działania - programu	Odbiorcy	Współpraca, partnerstwo - z kim	Źródło finansowania	Opis działania
Punkt wymiany odzieży, obuwnia i sprzętu gospodarstwa domowego	Mieszkańcy gminy, korzystający z pomocy społecznej.	GOPS	Praca własna	Przyjmowanie i wydawanie używanej odzieży i sprzętów gospodarstwa domowego
Punkt Konsultacyjny	282 konsultacje Osoby uzależnione i współuzależnione, dotknięte przemocą i innymi problemami.	GOPS	Wkład własny	Bieżąca koordynacja pracy specjalistów w Punkcie.
Spotkanie integracyjne z okazji Dnia Kobiet	50 osób Kobiety z terenu Gminy Czernica	GOPS Gminna Publiczna Biblioteka w Czernicy, Rada sołecka Czernica, Młodowy Wchikół Czasu	Wkład własny	Przygotowanie spotkania, zorganizowanie poczęstunku.
Bal Seniora	100 osób Seniorzy z Gminy Czernica	GOPS Stowarzyszenie „Rozwój Skrzydła” Świetlice Środowiskowe „Kuznia”	Wkład własny dofinansowanie z Gminy Czernica	Organizacja balu, poczęstunku, przygotowanie upominków przez dzieci ze świetlic, przygotowanie masek, prowadzenie balu,
Cykl spotkań pt. „Moje Chiny” w ramach projektu Centrum Aktywnego Seniora	15 seniorów z Gminy Czernica	GOPS	Wkład własny	Organizacja spotkania,

Warsztaty wiosenne – wianki wielkanocne w ramach projektu Centrum Aktywnego Seniora	13 seniorów z Gminy Czernica	GOPS	Wkład własny wkład uczestników	Organizacja spotkania, zakup materiałów na warsztaty.
Warsztaty wiosenne – palmy wielkanocne	6 seniorów mieszkańcy gminy	GOPS	Wkład własny, wkład uczestników	Organizacja spotkania, zakup materiałów na warsztaty.
Warsztaty Rękodzieła – Ramki drewniane (CAS)	8 seniorów mieszkańcy gminy	GOPS	Wkład własny, wkład uczestników	Organizacja spotkania, zakup materiałów na warsztaty.
Warsztaty Rękodzieła – odnawianie skrzynek drewnianych (CAS)	5 seniorów mieszkańcy gminy	GOPS	Wkład własny, wkład uczestników	Organizacja spotkania, zakup materiałów do warsztatów,
Warsztaty na Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu – „Idea Powstania Muzeum Uniwersytetu Przyrodniczego” (CAS)	16 osób z Gminy Czernica	GOPS	Wkład własny	Organizacja wyjazdu, zapewnienie transportu, przygotowanie upominku dla profesora
Warsztaty Laboratoryjne – „Mleko – przyjaciel czy wróg?” wykład + zajęcia laboratoryjne CAS	10 osób z Gminy Czernica	GOPS	Wkład własny	Przygotowanie wyjazdu, zapewnienie transportu.

Warsztaty ceramiczne (CAS)	7 osób z Gminy Czernica	GOPS	Wkład własny	Przygotowanie spotkania,
Warsztaty ceramiczne – Świąteczne inspiracje (CAS)	15 osób z Gminy Czernica	GOPS	Wkład własny	Przygotowanie spotkania,
Warsztaty bożonarodzeniowe (CAS)	13 osób z terenu gminy	GOPS	Wkład własny, wkład uczestników	Przygotowanie spotkania,
Wigilia w ramach projektu socialnego	40 osób Osoby starsze i samotne z gminy Czernica	GOPS, dzieci ze świetlic środowiskowych	GOPS	Organizacja imprezy, poczęstunku wigilijnego, paczek świątecznych dla uczestników. Zapewnienie transportu.
Cztery wyjazdy turystyczno-krajoznawcze	120 osób z terenu gminy Czernica	GOPS Stowarzyszenie „Rozwiń Skrzydła”	Wkład osobowy, dofinansowanie z Gminy Czernica	Przygotowanie planu wyjazdów, zapewnienie transportu, noclegów, wyżywienia, przewoźnika, opieka nad grupą
Działania skierowane do dzieci i młodzieży				
„Spotkanie z Mikołajem”	120 dzieci z terenu Gminy Czernica, objętych programem dożywiania oraz uczęszczających do Świątlic Środowiskowych „Kuznia”	GOPS	GOPS	Organizacja imprezy. Przygotowanie paczek dla dzieci.

				Zapewnienie programu animacyjnego oraz przewozu dzieci.
„Przywitanie lata”	dzieci z rodzicami z terenu gminy Czernica	GOPS	Urząd Gminy,	Zorganizowanie imprezy. Przygotowanie programu animacyjnego, atrakcji dla dzieci. Obsługa imprezy.
Skierowanie dzieci na kolonię letnią do miejscowości Pustkowo	13 dzieci z terenu Gminy Czernica	Kuratorium Oświaty we Wrocławiu we współpracy z Biurem Podróży KON TIKI GOPS	Kuratorium Oświaty we Wrocławiu	Zakwalifikowanie dzieci, wydanie i zebranie wypełnionych kart kolonijnych, przekazanie organizatorowi kolonii
Wigilia dla dzieci ze świetlic środowiskowych	ponad 50 dzieci uczęszczających na zajęcia do świetlic	GOPS	Wkład własny	Organizacja imprezy, poczęstunek wigilijny, prezentacja występów poszczególnych świetlic, rozstrzygnięcie konkursu na najładniejszą ozdobę ekologiczną.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

A. Sława
Krzysztof Sława

V. PLAN I WYKONANIE PLANU BUDŻETU GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W CZERNICY na 31.12.2017 roku - tabela

Dział	Rozdział	§	Wyszczególnienie	Plan na 2017 rok	plan wg źródeł			wykonanie za 2017 rok	wykonanie wg źródeł:		
					zadania własne ze środków gminy	zadania własne - dotacja z BP	zadania zlecone		zadania własne ze środków gminy	zadania własne - dotacja z BP	zadania zlecone
			RAZEM	15 569 989,29	1 610 353,79	508 260,50	13 451 375,00	15 461 233,14	1 513 240,68	504 202,85	13 443 789,61
851			Ochrona zdrowia	202 402,67	200 278,67	0,00	2 124,00	181 862,15	179 789,90	0,00	2 072,25
	85153		Zwalczanie narkomanii	2 000,00	2 000,00	0,00	0,00	2 000,00	2 000,00	0,00	0,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 100,00	1 100,00	0,00	0,00	1 100,00	1 100,00	0,00	0,00
		4300	Zakup usług pozostałych	900,00	900,00	0,00	0,00	900,00	900,00	0,00	0,00
	85154		Przeciwdziałanie alkoholizmowi	198 278,67	198 278,67	0,00	0,00	177 789,90	177 789,90	0,00	0,00
		3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	140,00	140,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	35 000,00	35 000,00	0,00	0,00	34 010,05	34 010,05	0,00	0,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	5 900,00	5 900,00	0,00	0,00	5 537,10	5 537,10	0,00	0,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy	900,00	900,00	0,00	0,00	787,80	787,80	0,00	0,00
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe-GKRPAiU	19 400,00	19 400,00	0,00	0,00	19 000,00	19 000,00	0,00	0,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	42 518,67	42 518,67	0,00	0,00	37 893,15	37 893,15	0,00	0,00
		4220	Zakup środków żywności	6 000,00	6 000,00	0,00	0,00	4 371,02	4 371,02	0,00	0,00
		4280	Zakup usług zdrowotnych	500,00	500,00	0,00	0,00	299,00	299,00	0,00	0,00
		4300	Zakup usług pozostałych	63 700,00	63 700,00	0,00	0,00	55 287,49	55 287,49	0,00	0,00
		4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	1 020,00	1 020,00	0,00	0,00	810,00	810,00	0,00	0,00
		4390	Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	2 140,00	2 140,00	0,00	0,00	956,28	956,28	0,00	0,00
		4410	Podróże służbowe krajowe	2 000,00	2 000,00	0,00	0,00	1 723,67	1 723,67	0,00	0,00
		4430	Różne opłaty i składki	600,00	600,00	0,00	0,00	395,96	395,96	0,00	0,00
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	1 100,00	1 100,00	0,00	0,00	988,04	988,04	0,00	0,00
		4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	2 300,00	2 300,00	0,00	0,00	1 299,64	1 299,64	0,00	0,00
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	5 200,00	5 200,00	0,00	0,00	4 570,70	4 570,70	0,00	0,00
		6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	9 860,00	9 860,00	0,00	0,00	9 860,00	9 860,00	0,00	0,00
	85195		Pozostała działalność	2 124,00	0,00	0,00	2 124,00	2 072,25	0,00	0,00	2 072,25
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	1 058,60	0,00	0,00	1 058,60	1 043,58	0,00	0,00	1 043,58
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	182,40	0,00	0,00	182,40	179,69	0,00	0,00	179,69
		4120	Składki na Fundusz Pracy	26,00	0,00	0,00	26,00	25,60	0,00	0,00	25,60
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	55,60	0,00	0,00	55,60	50,31	0,00	0,00	50,31
		4300	Zakup usług	473,20	0,00	0,00	473,20	468,00	0,00	0,00	468,00

		pozostałych								
	4410	Podróże służbowe krajowe	328,20	0,00	0,00	328,20	305,07	0,00	0,00	305,07
852		Pomoc społeczna	1 743 877,00	1 290 831,00	438 803,00	14 243,00	1 679 015,15	1 230 108,23	434 745,35	14 161,57
	85202	Domy pomocy społecznej	130 800,00	130 800,00	0,00	0,00	129 358,77	129 358,77	0,00	0,00
	4300	Zakup usług pozostałych	25 800,00	25 800,00	0,00	0,00	25 474,40	25 474,40	0,00	0,00
	4330	Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	105 000,00	105 000,00	0,00	0,00	103 884,37	103 884,37	0,00	0,00
	85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	3 200,00	3 200,00	0,00	0,00	2 228,42	2 228,42	0,00	0,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	500,00	500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	4300	Zakup usług pozostałych	400,00	400,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	2 300,00	2 300,00	0,00	0,00	2 228,42	2 228,42	0,00	0,00
	85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej.	28 044,00	3 200,00	12 704,00	12 140,00	27 957,22	3 178,57	12 704,00	12 074,65
	4130	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	28 044,00	3 200,00	12 704,00	12 140,00	27 957,22	3 178,57	12 704,00	12 074,65
	85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	166 900,00	90 000,00	76 900,00	0,00	166 037,75	89 137,75	76 900,00	0,00
	3110	Świadczenia społeczne	166 900,00	90 000,00	76 900,00	0,00	166 037,75	89 137,75	76 900,00	0,00
	85215	Dodatki mieszkaniowe	8 776,00	8 500,00	0,00	276,00	8 357,91	8 093,99	0,00	263,92
	3110	Świadczenia społeczne	8 770,40	8 500,00	0,00	270,40	8 352,61	8 093,99	0,00	258,62
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	5,60	0,00	0,00	5,60	5,30	0,00	0,00	5,30
	85216	Zasiłki stałe	189 662,00	37 900,00	151 762,00	0,00	189 286,17	37 857,26	151 428,91	0,00
	3110	Świadczenia społeczne	189 662,00	37 900,00	151 762,00	0,00	189 286,17	37 857,26	151 428,91	0,00
	85219	Ośrodki pomocy społecznej	969 515,00	824 251,00	143 437,00	1 827,00	933 161,20	788 025,76	143 312,44	1 823,00
	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	1 600,00	1 600,00	0,00	0,00	1 338,23	1 338,23	0,00	0,00
	3110	Świadczenia społeczne	2 250,00	450,00	0,00	1 800,00	1 800,00	0,00	0,00	1 800,00
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	656 467,00	545 217,00	111 250,00	0,00	639 151,01	527 997,68	111 153,33	0,00
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	42 630,00	42 630,00	0,00	0,00	42 629,16	42 629,16	0,00	0,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	117 570,00	89 740,00	27 830,00	0,00	115 004,58	87 183,97	27 820,61	0,00
	4120	Składki na Fundusz Pracy	11 967,00	8 310,00	3 657,00	0,00	10 832,30	7 193,80	3 638,50	0,00
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	52 127,00	52 100,00	0,00	27,00	43 413,32	43 390,32	0,00	23,00
	4220	Zakup środków żywności	300,00	300,00	0,00	0,00	105,04	105,04	0,00	0,00

	4270	Zakup usług remontowych	2 200,00	2 200,00	0,00	0,00	1 986,45	1 986,45	0,00	0,00
	4280	Zakup usług zdrowotnych	1 150,00	1 150,00	0,00	0,00	830,00	830,00	0,00	0,00
	4300	Zakup usług pozostałych	25 734,00	25 034,00	700,00	0,00	23 593,48	22 893,48	700,00	0,00
	4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	4 200,00	4 200,00	0,00	0,00	3 890,93	3 890,93	0,00	0,00
	4410	Podróże służbowe krajowe	8 000,00	8 000,00	0,00	0,00	7 591,18	7 591,18	0,00	0,00
	4430	Różne opłaty i składki	420,00	420,00	0,00	0,00	414,47	414,47	0,00	0,00
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	16 700,00	16 700,00	0,00	0,00	16 105,22	16 105,22	0,00	0,00
	4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	200,00	200,00	0,00	0,00	6,00	6,00	0,00	0,00
	4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	6 000,00	6 000,00	0,00	0,00	4 789,83	4 789,83	0,00	0,00
	6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	20 000,00	20 000,00	0,00	0,00	19 680,00	19 680,00	0,00	0,00
85228		Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	123 080,00	123 080,00	0,00	0,00	115 794,88	115 794,88	0,00	0,00
	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	1 200,00	1 200,00	0,00	0,00	1 086,91	1 086,91	0,00	0,00
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	88 000,00	88 000,00	0,00	0,00	84 253,14	84 253,14	0,00	0,00
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	6 280,00	6 280,00	0,00	0,00	6 278,29	6 278,29	0,00	0,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	15 780,00	15 780,00	0,00	0,00	14 792,49	14 792,49	0,00	0,00
	4120	Składki na Fundusz Pracy	1 600,00	1 600,00	0,00	0,00	957,57	957,57	0,00	0,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	500,00	500,00	0,00	0,00	248,97	248,97	0,00	0,00
	4280	Zakup usług zdrowotnych	800,00	800,00	0,00	0,00	629,00	629,00	0,00	0,00
	4300	Zakup usług pozostałych	1 920,00	1 920,00	0,00	0,00	1 123,39	1 123,39	0,00	0,00
	4410	Podróże służbowe krajowe	3 400,00	3 400,00	0,00	0,00	2 868,14	2 868,14	0,00	0,00
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	3 600,00	3 600,00	0,00	0,00	3 556,98	3 556,98	0,00	0,00
85230		Pomoc w zakresie dożywiania	96 300,00	42 300,00	54 000,00	0,00	87 609,45	37 209,45	50 400,00	0,00
	3110	Świadczenia społeczne	96 000,00	42 000,00	54 000,00	0,00	87 609,45	37 209,45	50 400,00	0,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	300,00	300,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
85295		Pozostała działalność	27 600,00	27 600,00	0,00	0,00	19 223,38	19 223,38	0,00	0,00
	3110	Świadczenia społeczne	12 400,00	12 400,00	0,00	0,00	6 645,24	6 645,24	0,00	0,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	2 000,00	2 000,00	0,00	0,00	1 034,74	1 034,74	0,00	0,00
	4220	zakup środków żywności	4 700,00	4 700,00	0,00	0,00	3 970,58	3 970,58	0,00	0,00
	4300	Zakup usług pozostałych	8 000,00	8 000,00	0,00	0,00	7 419,90	7 419,90	0,00	0,00
	4410	Podróże służbowe krajowe	500,00	500,00	0,00	0,00	152,92	152,92	0,00	0,00
854		Edukacyjna opieka wychowawcza	82 642,00	20 000,00	62 642,00	0,00	78 593,10	15 951,10	62 642,00	0,00
	85415	Pomoc materialna dla uczniów	82 642,00	20 000,00	62 642,00	0,00	78 593,10	15 951,10	62 642,00	0,00
	3240	Stypendia dla uczniów	82 642,00	20 000,00	62 642,00	0,00	78 593,10	15 951,10	62 642,00	0,00
855		Rodzina	13 541 067,62	99 244,12	6 815,50	13 435 008,00	13 521 762,74	87 391,45	6 815,50	13 427 555,79
	85501	Świadczenie wychowawcze	10 583 400,00	0,00	0,00	10 583 400,00	10 576 295,00	0,00	0,00	10 576 295,00

	3110	Świadczenia społeczne	10 434 105,00	0,00	0,00	10 434 105,00	10 427 105,00	0,00	0,00	10 427 105,00
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	100 614,96	0,00	0,00	100 614,96	100 614,96	0,00	0,00	100 614,96
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	4 080,87	0,00	0,00	4 080,87	4 080,87	0,00	0,00	4 080,87
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	17 401,69	0,00	0,00	17 401,69	17 401,69	0,00	0,00	17 401,69
	4120	Składki na Fundusz Pracy	2 475,86	0,00	0,00	2 475,86	2 475,86	0,00	0,00	2 475,86
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	12 445,00	0,00	0,00	12 445,00	12 340,00	0,00	0,00	12 340,00
	4280	Zakup usług zdrowotnych	35,00	0,00	0,00	35,00	35,00	0,00	0,00	35,00
	4300	Zakup usług pozostałych	7 676,30	0,00	0,00	7 676,30	7 676,30	0,00	0,00	7 676,30
	4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	1 576,00	0,00	0,00	1 576,00	1 576,00	0,00	0,00	1 576,00
	4410	Podróże służbowe krajowe	36,00	0,00	0,00	36,00	36,00	0,00	0,00	36,00
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	2 371,32	0,00	0,00	2 371,32	2 371,32	0,00	0,00	2 371,32
	4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	582,00	0,00	0,00	582,00	582,00	0,00	0,00	582,00
85502		Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	2 855 666,00	21 000,00	0,00	2 834 666,00	2 855 366,59	21 000,00	0,00	2 834 366,59
	3110	Świadczenia społeczne	2 626 987,71	0,00	0,00	2 626 987,71	2 626 987,71	0,00	0,00	2 626 987,71
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	60 502,51	17 770,00	0,00	42 732,51	60 502,23	17 770,00	0,00	42 732,23
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	6 983,38	0,00	0,00	6 983,38	6 983,38	0,00	0,00	6 983,38
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	144 137,11	1 340,00	0,00	142 797,11	143 837,98	1 340,00	0,00	142 497,98
	4120	Składki na Fundusz Pracy	1 805,46	190,00	0,00	1 615,46	1 805,46	190,00	0,00	1 615,46
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	2 377,66	0,00	0,00	2 377,66	2 377,66	0,00	0,00	2 377,66
	4280	Zakup usług zdrowotnych	112,00	0,00	0,00	112,00	112,00	0,00	0,00	112,00
	4300	Zakup usług pozostałych	9 687,38	1 700,00	0,00	7 987,38	9 687,38	1 700,00	0,00	7 987,38
	4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	880,00	0,00	0,00	880,00	880,00	0,00	0,00	880,00
	4410	Podróże służbowe krajowe	46,02	0,00	0,00	46,02	46,02	0,00	0,00	46,02
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	1 383,27	0,00	0,00	1 383,27	1 383,27	0,00	0,00	1 383,27
	4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	763,50	0,00	0,00	763,50	763,50	0,00	0,00	763,50
85503		Karta Dużej Rodziny	446,00	0,00	0,00	446,00	399,32	0,00	0,00	399,32
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	374,00	0,00	0,00	374,00	334,66	0,00	0,00	334,66
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	64,00	0,00	0,00	64,00	57,40	0,00	0,00	57,40
	4120	Składki na Fundusz Pracy	8,00	0,00	0,00	8,00	7,26	0,00	0,00	7,26